

Fővárosi séták

Az EZÜSTNET Egyesület tagjai közül több mint harmincan, 2013. április 18-án meglátogattunk két fővárosi görögkeleti templomot.

Először a Szerb utca 4. számú kertes udvarban álló **szerb Szent Mihály Templomot** kerestük fel. A körbe kerített kőfalakban régi sírköveket, kőkereszteket csodálhattunk meg. Az ódon imaház barokk stílusú műemlék.

Története - az Árpád-házi királyok befogadó politikájának köszönhetően - a balkáni népcsoportok bevándorlásától, menekülésének kezdetétől, az 1230-as évektől veszi kezdetét. A jelenlegi épületet 1688-ban emelték, majd 1733-ban kibővítették. A templom megszenvedte a magyarországi történelmi és természeti csapások mindegyikét, akár a Belváros többi háza. Az 1838-as dunai árvíz idején 2 méter magas víz állt benne, a háborús pusztítások sem kímélték.

Belépve az imaházba szemközt a görög szertartású templomokra jellemzően az egész falat betöltő képekkel díszített deszkafalra esik a tekintet. A gyönyörű festményeken a keresztény egyházak szentjei, főleg Jézus életének a Bibliából ismert, kiemelt eseményei szerepelnek. Érdekes, hogy az ikonokon a szentek glóriái, koronái nem megfestve, hanem aranyból odahelyezve láthatók. A jobb oldali falon kiemelt helyet kapott a névadó alakja, Szent Mihály arkangyal, amint letaszítja a mindent megrontó sátrát.

A templom minden felirata szerb, vagyis cirill betűs. A csodálatos szobrok és képek alkotói többségükben ismeretlenek.

Az épületet kívül-belül többször felújították, kegytárgyait bővítették, részben modernizálták, például a toronyórát kapott, megóvva a rendeltetésszerű ódon szépséget. Nem múzeum, ma is működő intézmény, szentmiséket, egyházi és világi koncerteket tartanak benne, látogatható.

A görög és makedon-vlach kereskedők a 18. században, a szerb templomban gyakorolták hitéletüket, de amint létszámuk bővült, igényt tartottak saját, külön imaházra.

Így jött létre a **Nagyboldogasszony Magyar Ortodox Templom** a pesti Duna-parton. Jung József tervezte, 1801-ben avatták fel. Tornyai befejezetlenek maradtak, azokat Ybl Miklós tervei szerint kiegészítették, egyben a folyóra néző homlokzaton is változtattak. Magyarország 19 görög alapítású temploma és kápolnája között ez kiválik méretével, építészeti formájával, copf- és bizánci stíluselemeivel, pazar díszítésével. A II. világháborúban Budapest ostromakor súlyos károkat szenvedett, az 1950-es években állították helyre.

Az intézmény elnevezése részbeni elmagyarosodást tükröz. A Szent Liturgiákat legalább minden második vasárnapon görög nyelven tartják, újabban hétköznapiakon is. Látogatásunk alkalmával éppen görög nyelvű szentmisét tartottak, görög katolikus hívek, főként fiatal hölgyek részvételével.

Elődeink felismerték - amikor Európában még évszázadokig véres vallásháborúk dúltak -, hogy a betelepültek, utazók otthonosabban érzik magukat Magyarországon, és az ország felvirágztatásában serényen munkálkodnak, ha a maguk saját templomában, saját igehirdetőik között anyanyelvükön gyakorolhatják hitéletüket.

Lejegyezte: Tóth Piroska